महाराष्ट्र विधानपरिषद

दिवसाच्या कामकाजाचा क्रम

मंगळवार, दिनांक २७ फेब्रुवारी, २०२४

(सकाळी १०.०० वाजता)

एक : कागदपत्रे सभागृहाच्या पटलावर ठेवणे —

(१) **उप मुख्यमंत्री तथा जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास मंत्री** : **(क)** "महाराष्ट्र भूविकास महामंडळ मर्यादित, पुणे यांचे सन २०१९-२०२० व सन २०२०-२०२१ या वर्षांचे लेखापरीक्षण अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(ख) "तापी पाटबंधारे विकास महामंडळ मर्यादित, जळगांव यांचे सन २०२०-२०२१ व सन २०२१-२०२२ या वर्षांचे अनुक्रमे तेवीसावा व चोवीसावा वार्षिक वित्तीय अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

(२) **वस्त्रोद्योग मंत्री** : "महाराष्ट्र राज्य वस्त्रोद्योग महामंडळ मर्यादित यांचा सन २०२१-२०२२ या वर्षाचा छप्पन्नावा वार्षिक अहवाल" सभागृहासमोर ठेवतील.

दोन : म.वि.प. नियम १०१ — अ अन्वये विशेष उल्लेख — (असल्यास)

तीन : उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्र्यांचा प्रस्ताव :-

"महाराष्ट्र विधानपरिषद नियमांतील नियम २८९ अन्वये पुरवणी मागण्यांवरील चर्चेच्या संदर्भात, विधानपरिषद नियमांतील नियम २३० (२) मधील तीन दिवसांच्या कालावधीची जी तरतूद आहे ती स्थगित करण्यात यावी"

चार : सन २०२३-२०२४ च्या पुरवणी मागण्यांवर चर्चा (पहिला व शेवटचा दिवस)

खालील मंत्र्यांच्या मागण्यांवर चर्चा होईल.

१) मुख्यमंत्री

२) उप मुख्यमंत्री (गृह, विधी व न्याय, जलसंपदा व लाभक्षेत्र विकास, ऊर्जा, राजशिष्टाचार)

३) उप मुख्यमंत्री (वित्त व नियोजन)

४) सहकार मंत्री

५) महसूल, पशुसंवर्धन आणि दुग्धव्यवसाय विकास मंत्री

६) वने, सांस्कृतिक कार्य, मस्त्यव्यवसाय मंत्री

७) वैद्यकीय शिक्षण, विशेष सहाय्य मंत्री

८) उच्च व तंत्रशिक्षण, वस्त्रोद्योग आणि संसदीय कार्य मंत्री

९) आदिवासी विकास मंत्री

१०) ग्रामविकास व पंचायत राज, पर्यटन मंत्री

११) कृषी मंत्री

१२) कामगार मंत्री

१३) उद्योग मंत्री

१४) सार्वजनिक आरोग्य व कुटुंब कल्याण मंत्री

१५) सार्वजनिक बांधकाम (सार्व.उपक्रम वगळून) मंत्री

१६) अल्पसंख्याक विकास व औकाफ, पणन मंत्री

१७) शालेय शिक्षण, मराठी भाषा मंत्री

१८) गृहनिर्माण, इतर मागास बहुजन कल्याण मंत्री

१९) महिला व बालविकास मंत्री

२०) क्रीडा व युवक कल्याण, बंदरे मंत्री

२१) कौशल्य, रोजगार, उद्योजकता व नाविन्यता मंत्री

२२) मदत व पुनर्वसन, आपत्ती व्यवस्थापन मंत्री

पाच : **श्री.प्रविण दरेकर**, श्रीमती मनिषा कायंदे, सर्वश्री चंद्रशेखर बावनकुळे, प्रसाद लाड, निरंजन डावखरे, विजय ऊर्फ भाई गिरकर, राजहंस सिंह, ज्ञानेश्वर म्हात्रे, श्रीकांत भारतीय, प्रविण दटके, प्रा.राम शिंदे, सर्वश्री निलय नाईक, रमेशदादा पाटील, श्रीमती उमा खापरे, सर्वश्री प्रविण पोटे-पाटील, सुरेश धस, वसंत खंडेलवाल, रामराव पाटील, रणजितसिंह मोहिते-पाटील, रमेश कराड, गोपिचंद पडळकर, रामदास आंबटकर, अमरीशभाई पटेल, रामराजे नाईक-निंबाळकर, विक्रम काळे, अमोल मिटकरी, अनिकेत तटकरे, सतीश चव्हाण, अब्दुल्लाह खान दुर्राणी, **वि.प.स. यांचा म.वि.प. नियम २६० अन्वये प्रस्ताव –**

"मागील दिड वर्षाच्या काळात मुंबई शहरामध्ये गृहनिर्माण व गतिशील परिवहन हे मुद्दे प्राधान्याने विचारात घेऊन व विकास हाच केंद्रबिंदू मानून मुंबई शहरात स्मार्ट सिटीच्या उभारणीद्वारे स्थानिकांचे जीवनमान उंचावण्यावर भर देऊन विकासाची नियोजनात्मक व कालबद्ध कामे हाती घेण्यात आली असल्याची बाब निदर्शनास येणे, ७ ठिकाणी एसटीपीच्या प्रकल्पांचे भुमीपूजन होऊन कामेही सुरु झाल्याची बाब निदर्शनास येणे, मुंबई शहरातील ४५० कि.मी.च्या रस्त्यांच्या क्रॉंक्रीटीकरणाची रुपये ६ हजार कोटी पेक्षा जास्त रक्कमेच्या कामांची निविदा काढण्यात येऊन संबंधित वर्कऑर्डर्स निघाल्यानंतर संबंधित कामांचे भुमीपूजन मा.पंतप्रधानांच्या हस्ते झाले असणे, मेट्रो-२ ए आणि २ बी ची सेवा सुरु झाल्याने पश्चिम द्रुतगती मार्गावरील अंधेरी आणि दहिसरच्यामध्ये वाहतूक कोंडी कमी होऊन मुंबईकरांचा प्रवास सुकर झाल्याचे निदर्शनास येणे, विद्यमान शासनाने मेट्रो प्रकल्पांचे काम जलद गतीने सुरु केल्याने व सन २०२४ ते २०२६ या कालावधीत मेट्रो तसेच कोस्टल रोड प्रकल्प पूर्ण होण्याचे स्वप्न दृष्टीपथास आल्याने मुंबईकरांचे जीवनमान उंचावले असून मुंबईची तकदीर व तसबीर बदलली असल्याची बाब दिसून येणे, मुंबईतील कोळीवाडा आणि गावठाणाकरिता सिमांकन करुन वेगळी विकास नियंत्रण नियमावली तयार करण्याची प्रक्रिया अद्यापही प्रलंबित राहिल्याने मुंबईतील कोळीवाडे व गावठाणांची झालेली दुरावस्था तातडीने विचारात

घेण्याची आवश्यकता, मुंबईतील व रेल्वे स्थानकांच्या दोन्ही बाजूकडील झोपडीधारकांच्या पात्रता निश्चितीसाठी एक खिडकी व कालबद्ध स्थलांतरण योजना राबविण्याची तसेच, एसआरए प्रकल्प बाधितांच्या न्यायप्रविष्ठ प्रकरणाबाबतीतील शासनाचे धोरण निश्चित करण्याची आवश्यकता, पर्यावरण संतुलन राखण्यासाठी मोजता येईल अशा पॅरामिटरच्या (कॉन्टीटेटीव्ह गोल्सच्या) आधारावर पर्यावरण धोरण आखून कार्यवाही करण्याची आवश्यकता, मुंबईतील भेंडीबाजार, धारावी सारख्या गजबजलेल्या भागाचे पुनरुज्जीवन करण्याच्या दृष्टीने उभारण्यात येणारे एसबीयुटी सारखे गृहनिर्माण प्रकल्प नागरी पुनरुत्थान घडविणारे असल्याचे निदर्शनास येणे, धारावीत डीआरपीपीएल च्या माध्यमातून पुनर्विकास प्रकल्प राबविण्याचे धोरण करण्यात येणे, मुंबईतील ५६ म्हाडा वसाहतींच्या वाढीव सेवा शुल्काची अंदाजे रुपये ४८४ कोटींची रक्कम माफ करण्याचा ऐतिहासिक निर्णय घेण्यात येणे, जुन्या चाळींची व्याख्या बदलून हेरीटेज टीडीआर प्रत्यक्ष अंमलात आला असणे, स्वयं-पुनर्विकासाच्या माध्यमातून गृहनिर्माण प्रकल्प अधिक गतीमान करण्यासाठी मुंबई जिल्हा बँकेकडून देण्यात येणाऱ्या कर्ज मर्यादत वाढ करण्यात आली असणे, स्वयं-पुनर्विकास इमारतीतील मुळ रहिवाशांनाही स्टॅम्प ड्युटीवर सूट देण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, स्वयं-पुनर्विकास करताना येणाऱ्या विविध अडचणी/तक्रारी सोडवण्यासाठी जिल्हास्तरीय समितीमध्ये को-ऑप. हौ. फेडरेशनच्या एका सदस्याचा समावेश करण्यात येणे, मुंबईतील ९ मीटर पेक्षा कमी रुंदीच्या रस्त्यावरील गृहनिर्माण संस्थांनाही संपूर्ण चटई क्षेत्राचा लाभ देण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, मुंबईतील १४ हजारहून अधिक सेस इमारतींचे त्वरीत स्ट्रक्चरल ऑडिट करुन धोकादायक इमारतींच्या पुनर्विकासाला गती देण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, सीआरझेडचा कायदा बदलून विकास कामाला गती देण्याचे धोरण, गिरणी कामगारांना घरासाठी पात्र करुन घेण्यासाठी सर्वात मोठे अभियान राबविण्यात येणे, एमएमआरडीए क्षेत्रात सहकारी गृहनिर्माण संस्थांच्या पुनर्विकासासाठी मुंबई जिल्हा बँकेला नोडल एजन्सी म्हणून मान्यता देण्यात येणे, मानीव अभिहस्तांतरण करण्यासाठी स्टॅम्प ड्युटी भरण्यात सुलभता होण्यासाठी मुद्रांक शुल्क अभय योजना सुरु करण्यात येणे, ग्रामीण भागातील शबरी घरकुल योजना शहरातही राबविण्याचा निर्णय घेण्यात येणे, मुंबईतील बीबीडी चाळ पुनर्विकास प्रकल्पांतर्गत त्या परिसरातील अनिवासी

झोपडीधारक, स्टॉलधारक यांची पात्रता निश्चित करण्याची प्रक्रिया सुरु असणे, एमएसआरडीसी च्या माध्यमातून वांद्रे रेक्लमेशन येथील २१ एकर भुखंडाचा पुनर्विकास प्रस्तावित असणे, मुंबईतील म्हाडाच्या ३८८ पुनर्रचित इमारतींच्या पुनर्विकासासाठी व म्हाडा वसाहतीत रहाणाऱ्या रहिवाशांच्या ३५ मागण्यांपैकी १६ मागण्यांबाबत सुधारीत शासन निर्णय जारी करण्यात येणे, झोपडपट्टी पुनर्वसनमधील सदनिका हस्तांतरण शुल्कात ५० टक्के कपात करण्याचा निर्णय घेण्यात आला असणे, मुंबईतील झोपडपट्यांचे निर्मुलन करण्याकरिता व धोकादायक इमारतीतील रहिवाशांचे हक्काचे घर मिळविण्याचे स्वप्न साकार करण्याकरिता क्लस्टर विकासाच्या माध्यमातून विविध पुनर्विकास प्रकल्प राबविण्यात येणे, ठाणे शहरात एमआयडीसीच्या अभिन्यासामधील भुखंडावर जगातील सर्वात मोठा क्लस्टर प्रकल्प राबविण्यात येणे, म्हाडाकडून पुनर्विकास होणाऱ्या इमारतीतील रहिवाशांना तसेच, झोपडीधारकांना विकासकाविरुद्ध महारेरामध्ये अपील करण्याचा अधिकार देण्याची आवश्यकता, इमारत पुनर्विकास करताना केलेल्या कराराप्रमाणे तेथील भाडेकरूंना पुनर्विकास प्रकल्प पूर्ण होईपर्यंत बऱ्याच विकासकांकडून भाडे देण्यात येत नसल्याची बाब निदर्शनास येणे, पुनर्विकास करावयाच्या इमारतींचा तात्काळ विकास करण्याची आवश्यकता, मुंबईतील नेहरुनगर व टिळक नगर म्हाडा वसाहतीतील पुनर्विकसित इमारतींना १० ते १५ वर्ष उलटूनही अद्याप भोगवटा प्रमाणपत्र (ओसी) न मिळणे, जिल्हाधिकाऱ्यांच्या हद्दीतील जमिनींवरील धारणाधिकार रुपांतरीत करण्याकरिता आकारण्यात येणारे शुल्क जीर्ण इमारतींच्या बाबतीत २.५ टक्के करण्याची आवश्यकता, पोलीस कर्मचाऱ्यांना पुरेशी निवासस्थाने उपलब्ध करुन देण्यासाठी दिर्घकालीन, मध्यमकालीन व तात्काळ अशा तीन टप्प्यांवर उपाययोजना करण्याचा तसेच म्हाडाच्या मदतीने मुंबईतील पोलीस निवासस्थानांचा पुनर्विकास करण्याचा शासनाने निर्णय घेतला असणे, मुंबईतील २१ मंडयांचा पुनर्विकास प्रगतीपथावर असून त्यापैकी दोन मंडयांचे बांधकाम पुर्ण, ६ मंडयांचे बांधकाम पुर्णत्वाकडे व ७ मंडयांचे आराखडे मंजुरी साठी सादर असणे, मुंबई मेट्रो लाईन-३ या प्रकल्पाची मार्गिका धारावी येथून जाणार असल्याने त्याकरिता येथील ३,३०८ चौ.मी इतका भुखंड एमएमआरडीएकडे हस्तांतरित करण्यास मान्यता देण्यात येणे, ठाणे-बोरिवली भुयारी मार्गाची निर्मिती करण्याचे धोरण प्रस्तावित असणे, वाशी येथील सध्याच्या २ खाडी

पुलांना समांतर अशा तिसऱ्या ६ पदरी खाडी पुलाच्या प्रकल्पाचे काम सुरु असणे, मुंबई-पुणे मिसींग लिंक या ६,७०० कोटी रुपयांच्या प्रकल्पाचे काम सुरु असणे, या सर्व प्रकल्पामुळे वाहतुक कोंडी सुटेल व अपघातांचे प्रमाण कमी होईल तसेच, इंधन व वेळेची बचत होऊन प्रदूषणात घट होईल हे उद्दीष्ट असणे, वर्सोवा-वांद्रे सागरी सेतुची निर्मिती, शिवडी ते न्हावा शेवा या मुंबई पारबंदर प्रकल्पाची निर्मिती यामुळे मुंबईतील वाहतुक सेवा सुलभ होणे, भिवंडी-कल्याण-शिळफाटा रस्त्याच्या सहापदरी रुंदीकरणाच्या कामासाठी ५६१.८५ कोटी रुपयांच्या प्रकल्पास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येणे, देवनार डंपींग मध्ये वनस्पतीजन्य सुगंधी फवारणी करुन त्या भागातील प्रदूषण व दुर्गंधी कमी करण्यात येणे, मुंबईकरांचा प्रवास वेगवान करण्याकरिता निर्माण करण्यात आलेल्या कोस्टल रोडचे काम अंतिम टप्प्यात असणे, मुंबई व उपनगरातील ठाणे-कल्याण इत्यादी भागातील झोपडपट्यांचे समूळ उच्चाटन करुन व पायाभूत सुविधा उभारुन पर्यावरणपुरक विकास करण्याच्या दृष्टीने शासनाने केलेली व अधिक गतीने करावयाची कार्यवाही व उपाययोजना विचारात घेण्यात यावी."

- मध्यंतर -

(दुपारी २-०० वाजता)

सहा : उप मुख्यमंत्री तथा वित्त मंत्री सन २०२४-२०२५ चा अंतरिम अर्थसंकल्प सादर करतील.

विधान भवन,
मुंबई,
दिनांक : २६ फेब्रुवारी, २०२४

जितेंद्र भोळे
सचिव (१) (कार्यभार),
महाराष्ट्र विधानपरिषद